III.40 ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ ȘI SENZORIALĂ ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

a) ***Denumire program avizat: Învățarea activă și senzorială în educația timpurie***
b) ***Grup țintă:*** cadre didactice din învățământul preuniversitar
c) ***Criterii curriculare***

i) Notă argumentativă/justificativă, de fundamentare a programului avizat (descriere succintă)

Programul răspunde nevoii de formare continuă a cadrelor didactice din educația timpurie în domeniul învățării active și al valorificării explorării senzoriale în organizarea experiențelor de învățare pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 și 6 ani. În această perioadă, învățarea este strâns legată de acțiunea directă a copilului asupra mediului, de joc, mișcare, explorare, interacțiune și descoperire, copilul construindu-și treptat cunoașterea prin participarea activă la experiențe semnificative.

Învățarea activă presupune implicarea directă a copilului în procesul de descoperire și cunoaștere, prin observare, manipulare, experimentare, formularea unor întrebări, realizarea de alegeri și identificarea unor soluții în situații adecvate nivelului său de dezvoltare. În acest context, explorarea senzorială constituie o modalitate firească de implicare activă a copilului, oferindu-i posibilitatea de a cunoaște proprietățile obiectelor și materialelor, de a sesiza asemănări și diferențe, de a realiza asocieri și clasificări și de a descoperi relații simple de tip cauză–efect.

Experiențele care implică texturi, forme, culori, sunete, mirosuri, gusturi, mișcare și elemente ale mediului natural pot constitui contexte valoroase de învățare atunci când sunt organizate în acord cu particularitățile de vârstă, nevoile, interesele și ritmul propriu al copilului. Explorarea senzorială poate fi integrată firesc în joc, comunicare, activități de cunoaștere a mediului, mișcare și activități creative, oferind copilului posibilitatea de a manifesta curiozitate și inițiativă, de a face alegeri, de a experimenta și de a-și exprima descoperirile prin modalități specifice nivelului său de dezvoltare.

În practica educațională, valorificarea învățării active și a explorării senzoriale presupune mai mult decât oferirea unor materiale atractive sau a unor stimuli variați. Cadrul didactic are rolul de a proiecta intenționat experiențe de învățare, de a selecta strategii și metode adecvate, de a organiza un mediu educațional stimulativ și sigur și de a crea situații care încurajează participarea, inițiativa, explorarea și descoperirea. Totodată, observarea modului în care copilul acționează, explorează, comunică și interacționează oferă informații relevante pentru adaptarea demersului educațional și individualizarea experiențelor propuse.

Programul urmărește, astfel, depășirea utilizării ocazionale sau predominant recreative a activităților senzoriale și integrarea acestora într-un demers educațional coerent, centrat pe participarea activă a copilului. Mediul interior și exterior, natura, obiectele uzuale, materialele deschise și resursele accesibile pot deveni contexte autentice pentru investigare, descoperire și învățare prin experiență directă.

Prin caracterul său practic- aplicativ, programul oferă cadrelor didactice oportunitatea de a proiecta, experimenta și analiza activități și contexte de învățare activă bazate pe explorare senzorială, precum și de a adapta strategiile, metodele și resursele utilizate la particularitățile

copiilor cu vârsta cuprinsă între 2 și 6 ani. Achizițiile dobândite în cadrul formării pot fi valorificate în activitatea didactică curentă, contribuind la diversificarea practicilor educaționale și la crearea unor experiențe de învățare relevante, participative și adaptate copilului.

ii. Informații generale:

Nr. crt.	Domeniul tematic al programului	Denumire program	Grup țintă	Formă de organizare a programului (față-în-față/ blended learning/ online)	Nr. total de ore	Distribuția nr. de ore/forme de organizare			Coordonator program
						Față-în-față	Online sincron	Online asincron	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.1	7.2	7.3	8.
40	2.Strategii didactice de predare - învățare - evaluare	Învățarea activă și senzorială în educația timpurie	Cadre didactice din învățământul preuniversitar	Blended learning	25	13	-	12	profesor metodist Felican Leontina

iii. Scopul programului:

Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice pentru proiectarea, organizarea și valorificarea unor contexte de învățare activă bazate pe explorare senzorială, prin utilizarea unor strategii, metode, materiale și resurse adaptate particularităților de vârstă, nevoilor și intereselor copiilor cu vârsta cuprinsă între 2 și 6 ani.

iv. Competențe formate/dezvoltate:

- ✓ proiectarea unor contexte de învățare activă bazate pe explorare senzorială, adaptate particularităților de vârstă, nevoilor și intereselor copiilor cu vârsta cuprinsă între 2 și 6 ani;
- ✓ selectarea și aplicarea unor strategii și metode activ-participative care valorifică explorarea, descoperirea și învățarea prin experiență directă;
- ✓ organizarea mediului educațional și utilizarea responsabilă, creativă și sigură a materialelor și resurselor destinate explorării senzoriale;
- ✓ integrarea experiențelor tactile, vizuale, auditive, olfactive, gustative, kinestezice și multisenzoriale în activități și contexte variate de învățare;
- ✓ observarea și valorificarea răspunsurilor, intereselor, inițiativelor și progresului copiilor în vederea adaptării și individualizării demersului educațional;
- ✓ elaborarea și valorificarea unor activități, resurse și exemple de bune practici bazate pe învățare activă și explorare senzorială, aplicabile în contexte educaționale diverse.

v. Locație de desfășurare (în acord cu forma de organizare propusă):

- pentru componenta online: Platforma Google Workspace for Education Fundamentals activă pe domeniul ccdbn.ro al CCD BN;
- pentru componenta față-în-față: Casa Corpului Didactic a Județului Bistrița Năsăud

vi. Plan de învățământ

Nr. crt.	Denumire modul/temă	Nr. total ore/modul/temă	Distribuție nr. de ore/ pe formă de organizare		
			Față-în-față	Online sincron	Online asincron
1.	Învățarea activă și explorarea senzorială în educația timpurie- repere teoretice	8	4		4
2.	Abordări metodologice ale învățării active și senzoriale în educația timpurie	8	4		4
3.	Proiectarea și organizarea contextelor de învățare activă și senzorială senzorială-aplicații practice	9	5		4
Nr. total ore/program avizat		25	13		12

vii. Modalități de evaluare a formabililor:

- evaluare formativă pe parcurs: sarcini practice, teme ;
- evaluare finală: portofoliu de evaluare (proiectarea unei activităţi care se evidenţieze experiențe de explorare senzorială pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 și 6 ani, cu precizarea obiectivelor, strategiilor, materialelor, organizării contextului de învățare și modalităților de observare)

d) Resurse umane

i. Fomatori implicați:

- CIHĂREAN Iulia, studii universitare- Universitatea Babeș- Bolyai din Cluj- Napoca, specializarea Pedagogie, certificat de formator seria G nr. 00363957
- FELICAN Leontina, drd. în Ştiinţele Pedagogiei, studii universitare- Universitatea din Oradea, specializarea Pedagogia învățământului primar și preșcolar, certificat de formator seria G, nr. 00053643
- HANGEA Cristina Maria, studii universitare, specializarea Limbi Moderne Aplicate, certificat de formator seria G nr. 00363959;

ii. Coordonatorul programului: profesor metodist CCD BN, FELICAN Leontina

e) Criterii economice:

i. *Numărul de formabili* prognozați/an școlar 2026-2027*: 50*

ii. *Costul programului:200 lei*

iii. *Costul estimat* al unei ore de formare pentru fiecare participant*:8 lei/oră*

iv. *Forma de finanțare:venituri proprii, buget*